

Abstract: Er alle sæler et problem for fiskeriet?

Jonas Teilman

Et stigende antal fiskere fortæller om problemer med sælerne, der spiser dele af deres fangst, som er taget i nedgarn. Dette er utvivlsomt et stort problem for nogle garnfiskere, men der findes ikke nogen opgørelse over, hvor stor en del af fangsten der skades af sæler, eller hvor i Danmark skaderne foregår. Dette er helt afgørende at vide, hvis man skal lave en indsats for at afhjælpe problemet.

Vi har i Danmark to sælarter, spættet sæl og gråsæl. Spættet sæl blev fredet i 1977, efter at bestanden var nede på ca. 2.000 individer pga. jagt. I 2012 var det samlede antal spættede sæler ca. 16.000 fordelt på fire genetisk isolerede bestande. Gråsælen blev fredet i 1967 efter at været udryddet fra Danmark for ca. 100 år siden. Ganske få besøgende individer blev observeret gennem årene, men først i 2003 blev den første vellykkede fødsel igen observeret. I 2013 blev der født 5 gråsælunger i Danmark. Langt hovedparten af de, op til 500, gråsæler der er set i Danmark, er derfor besøgende fra Sverige og Estland, som huser hovedparten af Østersø-populationen og fra Tyskland, Holland og Storbritannien, som huser Nordsø-populationen. I Kattegat og de indre farvande tyder de seneste genetiske undersøgelser på, at gråsælerne er på besøg fra både Nordsøen og Østersøen. Det er kun gråsæler fra Østersøen, der yngler i Danmark.

Hvis man skal løse konflikten omkring sæler og fiskeri i Danmark, er spørgsmålet derfor: Hvilken art og population skaber problemerne?

Når dette er besvaret, kan man forestille sig flere mulige løsninger på problemet:

- 1) at kompensere fiskerne for de skader sælerne forvolder
- 2) at skræmme sælerne væk fra garnene med lyde eller stød
- 3) at stoppe garnfiskeriet i de områder, hvor skaderne er for store, og så anvende "sælsikre redskaber" (fx trawl)
- 4) at skyde de enkelte sæler, der skaber problemerne
- 5) at mindske populationen generelt i de områder, hvor der er problemer, vha. regulering/jagt

Disse muligheder vil blive diskuteret og også indgå i den nye forvaltningsplan for sæler i Danmark, der skal udarbejdes i 2014/2015.

Spættet sæl (*Phoca vitulina*) Foto: Bente og Amdi Nedergaard